

UYUŞTURUCU MADDE BİLGİLERİ

1) Uyuşturucu Maddelerin Tanımı:

Belirli dozda alındığı zaman; Kişinin sinir sistemi üzerinde etki ederek, akli , fiziki ve psikolojik dengesini bozan, Fert ve toplum içerisinde iktisadi ve sosyal çöküntü meydana getiren, Alışkanlık ve bağımlılık yapan, Kanunların kullanılmasını, bulundurulmasını ve satışını yasakladığı narkotik ve psikotrop sözcükleriyle de tanımlanan maddelere "UYUŞTURUCU MADDE" denir.

Bağımlılık: Uyuşturucu maddelerle kurulan ilişki sonucunda kişinin özdenetim, özerklik gibi temel varoluş özelliklerini yitirmesi ve maddelerin yol açtığı sahte haller sonucunda ortaya çıkan yeni tutum ve davranışlar kazanmasıdır. Diğer bir tanımla; uyuşturucu maddeye karşı fiziki veya psikolojik olarak şiddetli bir istekle bağımlılık hissi, kişinin bırakmak istemesine rağmen bırakamaması, maddenin dozunu giderek artırması, kullanmadığında yoksunluk belirtilerinin ortaya çıkması, bundan zarar görmesine rağmen, kullanımı sürdürmesi durumudur.

Yoksunluk: Alışılan madde kullanılmadığı zaman vücutta fiziki ve psikolojik sorunların ortaya çıkmasıdır.

Tolerans: Kullanılan madde miktarının aynı etkiyi elde etmek için giderek artırılmasıdır.

Tabi Uyuşturucular; tabiatta normal koşullar altında yetişen çeşitli bitkilerden elde edilen maddelerdir.

Sentetik Uyuşturucular; fabrikalarda ve laboratuvarlarda kimyasal yollardan elde edilen uyuşturuculardır

Uyuşturucu Maddelerin Sınıflandırılması

1-Müsekkinler (Depresantlar) (Merkezi Sinir Sistemini Yavaşlatanlar)

Tabii Eczalar

- Afyon
- Morfin
- Eroin
- Kodein

Sentetik Eczalar

- Barbituratlar
- Trankilizanlar
- Sedatifler

2-Uyarıcılar (Stimülanlar) (Merkezi Sinir Sistemini Uyaranlar)

Tabii Eczalar

- Koka Yaprağı
- Kokain
- Crack

Sentetik Eczalar

- Amfetaminler

3-Hayal Gösterenler (Halusinojenler) (Duyuların Bozulmasına Sebep Olanlar)

Tabii Eczalar

- Esrar
- Marijuana
- Meskalin

Sentetik Eczalar

- LSD

ÇIKAN SORULAR

1. Aşağıdakilerden hangisi hayal gösteren (halusinojen) sentetik uyuşturuculardandır?

- A) Toz esrar B) Likit esrar C) LSD (Lysergic Acid Diethylamide) D) Amfetaminler E) Kubar esrar

2.Aşağıdakilerden hangisi uyuşturucu maddeler kategori edilirken aralarında yer almaz?

- A) Alkol ve türevleri B) Kenevir ve türevleri C) Sentetik uyuşturucular
D) Afyon ve türevleri E) Kokain ve türevleri

3. Aşağıdakilerden hangisi kişide bağımlılık oluşturan maddelerden değildir?

- A) Hafif ağrı kesiciler B) Uyarıcı maddeler C) Sakinleştirici maddeler
D) Yatıştırıcı maddeler E) Sentetik maddeler

4. Aşağıdakilerden hangisi uyarıcı nitelikte sentetik uyuşturuculardandır?

- A) Amfetaminler B) Esrar C) Crack D) Kenevir E) Kokain

Ayrıca buharlaşan, tabii ya da sentetik olarak elde edilen bir kısım kimyasal maddelerin, teskin edici olarak kullanıldığı bilinmektedir. Bunlara organik çözücüler ve içe çekilenler de denir. Sinir sisteminde etkili olan ve uçucu özelliği olan bileşiği içerir. Hava ile buluşan bir sıvıdan hızlı şekilde buharlaşırlar.

Bunlar; Tutkal (Bali), Gazyağı, Kerosen, Tinerdir.

Bu maddeler petrol ürünlerinde, parlatma ve temizlik sıvılarında, çeşitli kokularda kullanılırlar. Bunların aktif unsurları; Toliene, Benzol, Aseton, Karbon, Tetraclorit, Klorofol, Etileter, çeşitli alkoller ve Asetikasit tuzlarıdır. Kullanıcılar, maddelerin buharlarını, direk olarak kullandıkları ticari kaplardan, doyurulmuş bir kumaştan veya politen çantadan içlerine çekebilirler.

ÇIKAN SORU

5. Endüstriyel alanda yaygın olarak kullanılmakta olan yapıştırıcılar, tiner, benzin vb maddeler, madde bağımlıları tarafından solunum yoluyla alındığında alkol sarhoşluğuna benzer bir etki meydana getirmektedirler.

Yukarıda tanımı verilen uyuşturucu madde grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) LSD B) Eroin C) Uçucular D) Amfetaminler E) Trankilizanlar

UYUŞTURUCU MADDELERİN KULLANIM ŞEKLİ

1- Müsekkimler (Depresantlar) (Merkezi Sinir Sistemini Yavaşlatanlar):

Tabii Eczalar

a) Afyon:

Tadı : Acıdır.

Kokusu: Keskin ve hoş değildir.

Renk : İlk etapta beyaz, havayla teması arttıkça kahverenginin tonlarına dönüşür.

Afyon, haşhaş kozasının çentiklenmek (çizilmek) suretiyle akan süt gibi beyaz usaresinden (özsü) elde edilmektedir. Hava ile temas ettikçe koyulaşır ve kahverengi bir renk alır,

Afyonun türevleri morfin, eroin ve kodeindir.

Kullanma Metotları: Teneffüs Yolu - Deri Altına Zerk

Morfin

Afyonun kimyasal yollarla ayrılmasından elde edilir.

Beyaz renkli, kokusuz ve çok acı tatta olup, suda erir. Morfinin belli başlı tesiri, ağrıları gidermesidir.

Argoda, "Hayalperest", "Cevher", "Amerikan Kelebeği", "Matmazel Emma", "Maymun" gibi isimler almaktadır.

Kullanma Metotları :

Morfin, bilindiği gibi hekimlikte ilaç olarak kullanılan bir maddedir. Ağrıları dindirir, uyku verir ve çok güçlü bir anesteziiktir. Tıbbi alanda deri ya da damara enjekte edilerek kullanılmaktadır.

ÇIKAN SORU

6. Bir alışveriş merkezinde görev yapan özel güvenlik görevlileri, X-Ray cihazında tespit ettikleri maddeyi incelediklerinde üzerinde "saf morfin" yazdığını görürler. Özel güvenlik görevlilerinin tespit ettikleri bu madde hangi renkte olmalıdır?

- A) Siyah B) Kırmızı C) Yeşil D) Beyaz E) Kahverengi

Eroin: Eroin, baz morfinin çeşitli kimyasal işlem ve süreçlerden geçmesi sonucu elde edilen bir uyuşturucudur. Beyazdan açık kahverengiye kadar değişik renklerde bulunabilen, kokusuz, acı, kristal, toz bir maddedir. Kapsül veya tablet haline de getirilebilir.

Beyaz toz eroin saf olarak satılmaz. Katkı adı verilen maddelerle karıştırılarak satışa hazır hale getirilir. Bu maddelerden sonra rengi kahverengiye dönüşür.

Eroinin elde edilmesinde kullanılan en önemli kimyasal madde "Asetik Anhidrit"tir. Kullanma Metotları:

- Teneffüs yoluyla,
- Ağızdan
- Damar içine enjekte edilerek alınmaktadır (suiistimal edilmektedir).

Argoda; "Cevher", "Süprüntü", "Beygir", "Beyaz Cevher", "Şey", "Kar", "Sır", "Oğlan" gibi isimler almaktadır.

Kodein:

Kodein, haşhaş kozası ve afyonda mevcuttur. Tıp alanında kullanılan kodein genellikle morfinden kimyasal süreçlerle elde edilmektedir..

Kodein, toz veya tablet halinde yapılabilir. Beyaz renkli, kokusuz ve acımsı tattadır. Kodein, etkili bir öksürük giderici ve ağrı kesici olup, en çok tatbik edilen ilaçlardan biridir.

Argoda; "Okul Çocuğu" olarak bilinmektedir.

SENTETİK ECZALAR

Bu maddeler, morfin yerine geçen sentetik maddelerdir. Bunlar normal olarak beyaz tabletler şeklinde hazırlanır. Fakat bazen üzerlerine çeşitli renklerde tabakalar geçirilir.

Günümüzde en az tabii narkotikler kadar tehlikeli olan bu maddelerin suiistimali gün geçtikçe tehlikeli boyutlara ulaşmaktadır.

Sentetik eczalar içinde müsekinler (Deprasantlar) olarak bilinenler;

- Barbituratlar
- Trankilizanlar
- Sedatifler olarak tasnif edilmektedir.

Sentetik uyuşturucular YEŞİL, uyarıcılar KIRMIZI REÇETE ile satılabilmektedir.

2. Uyarıcılar (Stimülanlar) (Merkezi Sinir Sistemini Uyanlar):

Tabii Eczalar:

Koka Bitkisi:

Bu bitki Orta ve Güney Amerika ülkelerine münhasır bir bitki olup, çoğunlukla Peru, Bolivya, Brezilya ve Kolombiya'da yetişmektedir. Sıcak ve nemli bir iklime ihtiyaç gösterir. Boyu 1,5 m. civarında, yaprakları düzgün ve ovaldir.

Güney Amerika'da yaşayan kıızılderililer tarafından, uyarıcı olarak ve açlık duygusunu azaltmak için yanaklarda tütün lokması şeklinde çiğnendiği bilinmektedir. 16.yüzyılda buraları işgal eden PİZARRO komutasındaki İspanyollar bu durumu tespit etmişlerdir.

Koka bitki örtüsünün %60'ı Bolivya, %30'u Peru, %10'u da Kolombiya'da bulunmaktadır.

Kokain:

Kokain, koka yaprağının başlıca alkaloididir ve kimyasal usuller ile elde edilir. Baz kokain, beyaz kristalize bir tozdur. Bu madde hidroklorik asitle işleme tabi tutularak sonuç elde edilmektedir.

Argoda; "Yaprak", "Kar", "Altın Tozu", "Gök Tozu", "Cennet", "Neşe Pudrası", "Beyaz Kız", "Dinamit", "Neşeli Toz", "Cin", "Şans Tozu" gibi isimleri alırlar.

Kullanma Şekilleri:

- 1- Toz halinde buruna çekme
- 2- Damara zerk (enjeksiyon)
- 3- Kokain-eroïn karışımını deri altına zerk

Yılda 1200-1900 kg. kokain tıbbi kullanım için meşru olarak imal edilirken, bundan kat kat fazlası kaçakçılar tarafından yasa dışı amaçlar için üretilmekte ve pazarlanmaktadır

- 1- Yorgunluk hissini azaltır,
- 2- Konuşkanlık verir,
- 3- Keyif ve heyecan verir,
- 4- Gözbebekleri büyür,
- 5- Kalp atışları ve tansiyon yükselir,

6- Yüksek dozda bulantı ve kusma olur.

Yüksek dozda alınması durumunda, aşırı yüz sararması, baş dönmesi, solunum ve kalp atışlarının yükseltmesine, neticede ölüme yol açar.

Kokain Kullanıcıların Tanınması:

1-Burnunun kırmızı şekli,

2-Kollardaki enjeksiyon izleri,(sadece iki belirti yazıldığı için başka uyuşturucu kullanıcıların tanınması ile karıştırılabilir mi?)

3- Aşırı enerjik ve neşelilik hali.

ÇIKAN SORU

7.Aşağıdakilerden hangisi kokain maddesinin vücuttaki etkilerinden değildir?

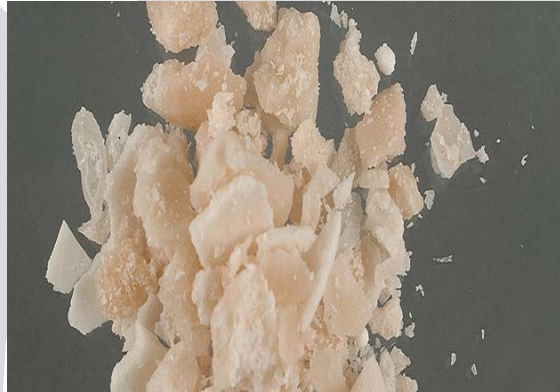
- A) Göz bebeklerinin büyümesi B) Yorgunluk hissi C) Konuşkanlık ve yerinde duramama
D) Hızlı, kesik kesik nefes alma E) Nabız hızlanması

Crack:

Kokainin daha ucuz fakat daha tehlikeli bir türevidir. Kokain hidroklorit (HCL) ve yemek sodasının su içerisinde karıştırılarak ısıtılmasıyla elde edilen, beyaz veya krem renğinde, kokainden daha etkili bir uyuşturucudur. kokainden en az 10 kat daha hızlı ve ölümcüldür.

Etkileri: Sürekli kullanıldığından uykusuzluk, sinir bozuklukları, çok ciddi paranoya, cinayet veya intihara kadar götüren stres yapar.

Kullanıcı çok hareketli, aktif, sinirli ve kızgın olur. Boğuk seslilik, bronşit ve diğer solunum problemlerine yol açar. İştahsızlık sonucu kilo kaybına neden olur. Beynin biyokimyasal yapısını bozar ve bütün uyuşturucu maddelerden daha çabuk bağımlılık meydana getirir.

Sentetik Eczalar:

Amfetaminler:

Günümüzde amfetaminler ender olarak;

1- Güçlü bir uyuklama durumu olan ve ender görülen bir hastalığın tedavisinde;

2- Hiperaktif adı verilen, aşırı derecede hareketli olan, çevreye uyumu güç ve okul başarı düşük olan, beyan zedelenmesi geçirmiş olan çocukların tedavisinde,

3- Bazı sara (epilepsi) türlerinde yardımcı ilaç olarak kullanılır.

4- Amfetaminler merkezi sinir sistemini uyaran eczalardır. Tıbbi olarak, uyku hastalığı hallerinde, daha az yemek için şişmanlık hallerinde kullanılırlar.

5- Uyarıcı özelliğinden dolayı sporcular tarafından doping olarak kullanılmaktadır. İlaç alındıktan sonra kan dolaşımı hızlandığından bütün duygular alarma geçer. İlacı alan kişi uzun süre uykusuzluğa dayanabilir. Zamanla yapılan doz artırımı kişide istenmeyen neticeler husule getirmektedir,

Captagon

Sentetik bir uyuşturucu türüdür. Yasal olmayan yollardan, yüksek kazanç elde etmek için çeşitli ülkelerde kaçak olarak üretilmektedir.

Piyasaya captagon ticari adı ile sürülen ve etken madde olarak fenetylline içeren bu uyuşturucunun özellikle Arap ülkelerinde kullanımı yaygındır.

Extacy (Metilen Dioksi Met Amfetamin –MDMA-)

Merkezi sinir sistemini uyanan, uyku, açlık, susuzluk gibi hayati ihtiyaçları engelleyerek vücudun dengesini bozan amfetamin türevi maddedir Tablet, kapsül, toz veya sıvı şeklindedir.

Moda uyuşturucular olarak bilinir.

3-Hayal Gösterenler (Halusinojenler) (Duyuların Bozulmasına Sebep Olanlar):

Tabii Eczalar:

Esrar:

Kenevir bitkisinin botanikteki adı "CANNABIS SATİVA"dır. Yıllık yetişen bir bitki olup, tarımı yapılmasının yanında doğada vahşi olarak yetişebilir. Boyu 1-3 metre arasında değişebilen bu bitkinin yaprakları dar, uzun testere biçiminde ve yelpaze görüntüsü verir. Kenevir normal olarak sigara halinde içilir.

Esrar kullanmanın dışı yansıyan en belirgin özelliği gözlerin kızarmasıdır. Göz bebeklerinde büyüme, Ağız kuruması, küçük tuvalet ihtiyacı, acıkma, uykulu bir hal, fazlaca terleme, soluk bir yüz, Başlangıçta, neşe ve konuşma hali yapan esrar bir süre sonra etkisi değişerek hayal gösterici niteliğe sahip olur. Zaman, mekan, duygu mefhumları değişir. Panik ve ölüm korkusu başlar.

ÇIKAN SORU

8.Aşağıdakilerden hangisi esrar maddesinin vücuttaki etkilerinden değildir?

- A) Göz bebeklerinde büyüme B) Çevreye karşı ilgisizlik C) Uykulu bir hal
D) Göz kızarıklığı E) Canlilik hissi ve yerinde duramama

9.Esrar maddesi için aşağıdakilerden hangisi yanlış değildir?

- A) Afyondan elde edilir B) Ülkemizde yasadışı üretimi hiç yoktur C) Kenevir bitkisinden elde edilir
D) Kullanılması yasak değildir E) İzin alınarak satışı yapılmaktadır

Likit Esrar:

Esrar olarak tanımlanan uyuşturucu madde kenevir bitkisi içerisinde bulunan THC (Tetra Hydro Cannabinol) isimli aktif maddedir. THC aktif maddesinin kana karışması suretiyle uyuşturucu özellikleri ortaya çıkmaktadır.

Maskelin:

Meskelin, Orta ve Güney Amerika'da yetişen ananas şekil ve büyüklüğünde bir kaktüsten elde edilmektedir. Tablet, kapsül ve sıvı halde kullanılmaktadır. Kuvvetli acı bir tadı vardır. Etkileri 10 saatten fazla sürmektedir. Ülkemizde yaygın bir kullanım alanı bulunmamaktadır.

Hayal ve evhama sebebiyet verdiği için bu isim verilmiştir. Kullanıcıların anlayış kabiliyeti hemen hemen yok olmuştur. Duyu organlarını yanıltıcıdır.

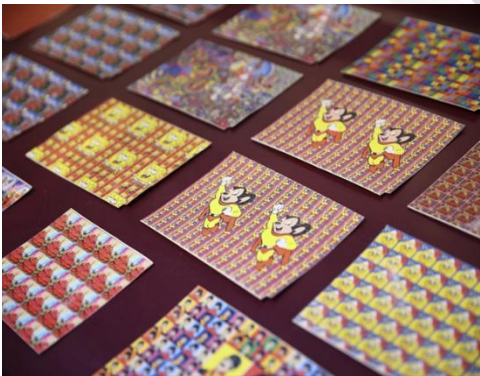

Sentetik Eczalar:

LSD:

1943 yılında bir kimyacı Migren tedavisi için araştırma yaparken, LSD'yi keşfetmiş ve ilk olarak çavdar küfünün içinde bulunan bir asitten imal etmiştir. LSD pek çok durum ve şekilde imal edilebilmektedir.

LSD, Lysergic Acid Diethylamide'nin kısa yazılışdır. Kokainden 100 kat daha güçlüdür.

ÇIKAN SORU

10.Aşağıdakilerden hangisinde yurdumuzda ve dünyada en çok karşılaşılan narkotikler bir arada verilmiştir?

- A)Barbitüratlar ve benzodiazepinler B) Eroin, morfin ve afyon sakızı C) Kenevir türevleri

D) Kokain ve amfetamin

E) LSD

11. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi “Uyuşturucu Madde” tanımı arasında sayılmaz?

A) Kişinin sinir sistemi üzerine etki ederek; akli, fiziki ve psikolojik dengesini bozan maddeler

B) Fert ve toplum içerisinde sosyal çöküntü oluşturan maddeler

C) Alışkanlık ve bağımlılık yapan maddeler

D) Kullanılması, bulundurulması ve satışı kanunlarla yasaklanan maddeler

E) Bir kez kullanılması serbest olan maddeler

CEVAPLAR

1	C	3	A	5	C	7	B	9	C	11	E
2	A	4	A	6	D	8	E	10	B		

DORU

GÜVENLİK